

Kirkollishallituksen istunto 23.10.2023 Pöytäkirja

Aika: 23.10.2023 klo 13:00-13.49

Paikka: Kirkollishallituksen kokoustilat, Karjalankatu 1, Kuopio
Läsnä: arkkipiispa **Leo** (puheenjohtaja), metropoliitta **Arseni**, metropoliitta **Elia**,
kirkkoherra **Marko Patronen**, nunna **Elisabet**, **Anna-Katriina Salmikangas**, **Matti Tolvanen**
Esittelijät: palvelukeskuksen johtaja **Jari Rönkkö**, palvelukeskuksen lakimies **Jouni Heino**,
taluspäällikkö **Henna Mynttinen**, kirkkopalvelujen koordinaattori **Antti Räsänen**
Sihteeri: Jouni Heino
Poissa: piispa **Sergei**

Taluspäällikön esittely 82

Suomen ortodoksisen kirkon vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025– 2026 taloussuunnitelmat

Kirkollishallitus on käsitellyt talousarvion linjauksia 20.9.2023. Talousarvioesitys on laadittu olemassa olevien tietojen ja päätösten perusteella. Ohessa tarkennettu talousarvioesitys sekä kustannuspaikkakohtaiset perustelut. **Liite 82 a ja b OSITTAIN. SAL. PID. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24§ 1. mom. alakohdat 17, 20 ja 23. Liite 82 c.**

Esitys:

Kirkollishallitus lähettää kirkon vuoden 2024 talousarvion sekä toiminta- ja taloussuunnitelman vuosille 2025–2026 kirkolliskokouksen talousvaliokunnan käsiteltäväksi.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että talousarvion sitovuustaso on taloussäännön mukaisesti kustannuspaikka. Kustannuspaikkavastaavalla on harkintavalta enintään 10 prosentin suuruisiin perusteltuihin poikkeamiin ja kirkollishallituksella on kustannuspaikkakohtainen harkintavalta enintään 20 prosentin suuruisiin perusteltuihin poikkeamiin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely

83

Skiitta osakeyhtiön talousarvio 2024 ja suunnitelmavuodet 2025–2026**Taustaa:**

Skiitta Oy:n talousarvio vuodelle 2024 on ylijäämäinen 12 300 euroa. Vuokratulojen arvioidaan olevan noin 67 000 euroa. Suurimmat kuluerät ovat vastikkeet (30 000 euroa) ja korjauksista sekä kalustohankinnoista tehtävät poistot (5 100 euroa). Suomen ortodoksisen kirkon myöntämästä lainasta ei peritä korkoa kirkollishallituksen päätöksen 13.10.2021 mukaisesti.

Esitys:

Kirkollishallitus hyväksyy **liitteen 83**, mukaisen talousarvion ja –suunnitelman ja lähettää sen kirkolliskoukselle tiedoksi.

Perustelut:

Skiitta osakeyhtiön omistaa Suomen ortodoksinen kirkko. Yhtiön päätösvaltaa käyttää kirkollishallitus.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Taluspäällikön esittely

84

Kirkolliskokousaloite keskusrahastomaksujen määräytymisperusteiden ja niiden käytön mukauttamiseksi kirkon nykytilannetta vastaavaksi

Kirkolliskokousedustajat Anja Lindström, Jefim Brodkin ja Ludmila Niemi ovat tehneet kirkolliskokoukselle seuraavan aloitteen: Arvioidaan keskusrahastomaksun määrittämisen perusteet ja maksun tarkoituksenmukainen käyttö sekä niiden muutostarpeet hallinnon uudistamisen nykyvaiheessa. Tehtävään perustetaan työryhmä, joka vuosien 2012–2015 kirkolliskokousten tekemien päätösten ja niiden pohjana olleiden valmistelujen sekä keskusrahastotyöryhmän täydennetyt raportin ehdotukset huomioon ottaen laatii arvion ja alustavat muutosehdotukset. Se myös tarkastelee seurakunnille ja kirkon yhteistyökumppaneille suunnattujen avustusten kohdentumista ja avustusmäärien muutoksia tarkoituksenmukaisen käytön näkökulmasta. Aloite perusteluineen **liitteenä 84**.

Taustaa:

Ortodoksista kirkkoa koskeva lainsäädännön kokonaisuudistus tapahtui vuoden 2007 alusta alkaen. Samassa yhteydessä kirkon keskus- ja hiippakuntahallinnon ylläpito siirtyi valtiolta ortodoksiselle kirkolle. Valtio maksaa ortodoksisen kirkon toimintaan erityisperustein myönnettävää yleisavustusta.

Kirkon tulot muodostuvat valtionavustuksesta, seurakunnilta ja luostareilta kannettavasta keskusrahastomaksusta, toiminnan tuotoista ja sijoitustoiminnan tuotoista. Valtionavustuksella voidaan kattaa enintään 80 prosenttia avustettavan toiminnan kokonaiskustannuksista. Myönnettyä valtionapua saa käyttää muuhun kuin saajan toimintaan vain siltä osin, kun siihen on saatu erikseen lupa.

Kirkon talouden hoidosta, keskusrahastomaksuista sekä kirkon kirjanpidosta ja tilintarkastuksesta säädetään ortodoksisen kirkon lainsäädännössä ja kirkkojärjestyksessä.

Kirkon tulojen käyttö on määritelty pykälässä 37 seuraavasti: *Kirkon keskusrahasto on kirkon yhteinen rahasto, jonka tuloja käytetään kirkolliskokouksen vahvistaman talousarvion rajoissa:*

- 1) *kirkon yhteisen hallinnon menoihin;*
- 2) *hiippakuntien menoihin;*
- 3) *muiden kirkon yhteisten tehtävien hoitamiseen;*
- 4) *eläkkeisiin ja perhe-eläkkeisiin;*
- 5) *seurakuntien, luostareiden ja kirkon tehtävää edistävien yhteisöjen tukemiseen; sekä*
- 6) *muiden lakiin ja sitoumuksiin perustuvien kirkon menojen suorittamiseen.*

Esitys:

Kirkollishallitus lähettää aloitteen vuoden 2023 kirkolliskokoukselle ja esittää lausuntonaan seuraavaa. Keskusrahastomaksun tarkoituksen mukainen käyttö arvioidaan tilinpäätöksen käsittelyn yhteydessä vuosittain kirkollishallituksen, kirkolliskokouksen sekä tilintarkastajien toimesta Määräytymisperusteiden osalta asiaa on aikaisemmin selvitetty ja tutkittu keskusrahastotyöryhmän toimesta vuosina 2013 ja 2014. Kirkon tulojen ja menojen rakenne ei ole olennaisesti muuttunut keskusrahastotyöryhmän työskentelyn jälkeen.

Kirkollishallitus katsoo, että keskusrahastomaksun osalta työryhmän perustaminen ei ole taloudellisesti järkevää, eikä sen arvioida tuottavan merkittävää lisäarvoa. Kirkon nettisivuston uusinnan yhteydessä selvitetään, miten sivuille saadaan lisättyä osio talousraportointia varten.

Kirkollishallitus esittää, että aloite hylätään ja se lähetetään kirkolliskokouksen talousvaliokuntaan.

Perustelut:

Valtionapu kattaa vuosittain noin 36 prosenttia ortodoksisen kirkon ja palvelukeskuksen rahoituksesta ja toiminnasta. Entiset matkapapit ja kanttorit ovat siirtyneet kirkon työntekijöistä seurakuntien työntekijöiksi. Näiden rahoitus tulee kuitenkin kirkon valtionavusta edelleen jaettavana avustuksena, jolla tuetaan koltia ja syrjäseutuja palvelevaa hengellistä toimintaa. Valtionavusta avustetaan suoraan seurakuntia noin 340 000 eurolla vuodessa.

Palvelukeskukseen on keskitetty seurakuntia palvelevia asiantuntijapalveluita, kuten keskusrekisteri, talous- hallinto- ja palkanlaskenta, yhteinen lehti, laki- ja henkilöstöpalveluja, kiinteistöpalveluja ja IT-palveluja.

Keskusrahastomaksua on korotettu viimeisten neljänkymmen vuoden aikana neljä kertaa vuosina 1984, 2009, 2020 ja 2021. Korotuksista vuoden 2009 sekä 2021 korotukset perustuivat kirkolliskokouksen päätöksiin palvelukeskuksen palvelujen lisääntymiseen seurakunnille. Vuonna 2009 keskusrekisterin palvelut keskitettiin palvelukeskukseen ja vuoden 2021 korotus kattaa seurakunnille tehtävät yhteiset peruspalvelut kuten taloushallinnonpalvelut sekä yhteisen lehden ja kasvatuksen ja kiinteistönhoidon palvelut. Samassa yhteydessä peruspalvelujen laskuttamisesta seurakunnilta luovuttiin. Vuoden 2020 keskusrahastomaksun korotus johtui yleisestä kustannusten noususta.

Keskusrahastomaksun määräytymisen perustetta on muutettu vuosina 2007 ja 2020. Vuoden 2007 muutos tapahtui lainsäädännön kokonaisuudistuksen yhteydessä. Vuokra- ja metsätuloista perittävää keskusrahastomaksua päätettiin periä jatkossa bruttotuloista 70 prosentin osalta aikaisemman nettotulojen sijaan. Vuoden 2020 muutos koski keskusrahastomaksun laskentatapaa. Muutoksessa luovuttiin aikaisemmin yleisesti verotuksessa käytetystä äyri perusteisesta laskentatavasta. Seurakunnat suorittavat keskusrahastolle kirkolliskokouksen määrittelemän prosenttiosuuden viimeksi toimitetun verotuksen laskennallisesta kirkollisverosta.

Vuodesta 2011 lähtien kirkolliskokoukselle on tehty neljä aloitetta keskusrahastomaksuun liittyen. Vuoden 2012 kirkolliskokous päätti perustaa työryhmän selvittämään keskusrahastomaksujen määräytymisperusteiden ja käytön tarkoituksenmukaisuuden selvittämistä ja määräytymisperusteiden kehittämistä seurakuntatalouksien tarpeita paremmin vastaaviksi. Työryhmä laati raportin 23.9.2013, joka sisälsi lyhyen ja pitkän aikavälin toimenpiteitä ja laskelmia esityksensä perusteiksi. Vuoden 2013 kirkolliskokous päätti, että keskusrahastomaksutyöryhmä jatkaa työskentelyään ja tuo loppuraportin lainmuutostarpeineen vuoden 2014 kirkolliskokouksen käsittelyyn. Työryhmä toimitti päivitetyn raportin kirkollishallitukselle 13.5.2014. Keskusrahastomaksun osalta työryhmä esitti, että keskusrahastomaksu peritään jatkossa pelkästään seurakunnan kirkollisveron perusteena olevan verotulopohjan perusteella. Lisäksi työryhmä esitti: seurakuntien taloudenhoidon keskittämistä kirkon yhteiseen taloustoimistoon, talouden selvitysryhmän perustamista ja koko kirkon konsernitilinpäätöksen laatimista. Kirkollishallitus lähetti raportin lausuntokierrokselle seurakuntiin. Määräaikaan mennessä 10 seurakuntaa antoi lausuntonsa asiaan. Vuoden 2014 kirkolliskokous päätti: ” että keskusrahastotyöryhmän raportin suositukset hyväksytään seuraavin muutoksien: - keskusrahastomaksun pohjana on jatkossakin sekä verotulokertymä että kiinteistö- ja pääomatulot. Kiinteistötulojen bruttosumman sijasta kuitenkin ryhdytään käyttämään nettotuloja täysimääräisenä. - keskitettyyn taloushallintoon pyritään pääsemään vapaaehtoisuuden pohjalta verkottumisen avulla ja seurakuntien tarpeiden pohjalta. Yhteiset taloushallinnon ohjelmat edellytetään kaikilta. -erillistä talouden selvitysryhmää ei tässä vaiheessa perusteta. - heikossa taloudellisessa tilanteessa oleville seurakunnille voidaan edelleen myöntää toiminta-avustuksia. Mikäli toiminta-avustusten tarve alkaa olla jatkuvaa, edellytetään auditointia ja selkeää toimintaohjelmaa tilanteen korjaamiseksi. Peruskorjausavustuksia voidaan edelleen myöntää.” Päätös hyväksyttiin talousvaliokunnan mietinnön mukaan.

Hallinnonuudistus prosessin yhteydessä on laadittu kattavat jäsen- ja verotuloennusteet, joita on säännöllisesti päivitetty ja esitetty päättäjille. Keskusrahastotyöryhmän lisäksi vuonna 2016 tehtiin taloustoimiston auditointi. Arkkipiispan istuimen mahdollisia vaikutuksia arvioiva työryhmä laati myös laskelmia, ennusteita ja toimenpide-ehdotuksia. Vuonna 2019 aloitti työskentelynsä taloustyöryhmä ja palvelukeskuksen arviointi on tehty vuonna 2020.

Kirkon talouden ja keskusrahastomaksun käyttöä koskevaa raportointia on kehitetty taloustyöryhmässä.

Keskusrahastomaksut ovat myös osoitus kirkon yhteisvastuullisuudesta. Seurakuntien ja luostarien osalta keskusrahastomaksut veroluonteisina menoina edellyttävät sitä, että ne ovat oikeudenmukaisia ja kohtelevat seurakuntia tasapuolisesti. Keskusrahastomaksuja ei voida tarkastella pelkästään seurakuntien näkökulmasta. Kirkon osalta keskusrahastomaksut ovat välttämättömiä kirkon yhteisen talouden hoitamiseksi ja seurakuntien palvelujen kattamiseksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

85

Kirkolliskokousaloite demokraattisen päätöksenteon ja avoimen hallinnon edistämiseksi

Taustaa:

Kirkolliskokousedustaja Jefim Brodkin on tehnyt kirkolliskokousaloitteen, jossa hän esittää, että kirkolliskokous linjaa hallinnon kehittämisen painopistealueet, joilla tuetaan hyvää hallintoa ja kirkon tavoite- ja toimintaohjelman täytäntöönpanoa alkaneen kirkolliskokouskauden aikana. **Liite 85.**

Mahdollisia konkreettisia toimenpiteitä voisivat esimerkiksi olla:

- 1) Kirkon ja seurakuntien eri toimielinten työjärjestysten, kokouskutsujen, esityslistojen, pöytäkirjojen ja kokouskäytäntöjen katsastaminen ja tarvittaessa korjaaminen.
- 2) Toimivaltarajakysymysten selkeämpi ohjeistaminen konkreettisten tapausten kautta.
- 3) Toimielinten päätösten seurannan työkalujen kehittäminen ja jalkauttaminen.
- 4) Toimintatapojen harmonisointi eri toimintayksiköiden ja -alueiden välillä.
- 5) Koulutusten järjestäminen työntekijöille ja luottamushenkilöille.
- 6) Kyselytutkimukset yms. tavat selvittää seurakuntalaisten näkemyksiä ja odotuksia seurakuntien ja kirkkokunnan hallinnosta.
- 7) Kirkkoherrojen ja muiden seurakuntien johtajien työnkuvien, työtehtävien ja heille asetettujen vaatimusten tarkastelu nykyisten säädösten puitteissa.
- 8) Seurakuntien yhdistymisten johdosta syntyneiden kokemusten ja uusien toimintatapojen mallintaminen sekä uudet kehitysideoita. Millä keinoilla suurentuneet seurakunnat pystyvät jatkossa hoitamaan ja kehittämään hallintoansa.
- 9) Kirkon keskushallinnon toimintojen, kokoonpanon ja tulevaisuuden tarpeiden arvioiminen em. näkökulmista.
- 10) Asiakirjojen julkisuuden ja saatavuuden varmistaminen seurakuntalaisille ja luottamushenkilöille. Julkisuuslain toteutumista edistävien keskeisten toimenpiteiden laatiminen.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokousaloite hylätään ja aloite lähetetään kirkolliskokouksen käsiteltäväksi hallintovaliokuntaan.

Perustelut:

Aloitteen tekijä esittää aloitteensa perusteluissa linjauksen tarvetta seuraavasti: *Suomen ortodoksinen kirkko viettää tänä vuonna itsenäisyytensä ja demokraattisen hallintomallinsa 100-vuotisjublaa. 6.7.1923 annetussa Tomos-*

asiakirjassa ohjeistetaan: ”–

– arkkipiispalla ja piispalla on oikeus papistonsa ja maallikkokansansa kanssa aina vapaasti yksityiskohdissa järjestää Suomen Ortodoksisen kirkon olot, maansa lakien vaatimusten mukaan – ”. Nämä yhteiskunnan lainsäädännön kautta asettamat vaatimukset kirkon hallinnolle ovat sadan vuoden aikana kehittyneet ja asettavatkin nykyään hyvin tarkat raamit kirkon yhteiselle sekä seurakuntien hallinnolle.

Hyvän hallinnon keskeisimpiä piirteitä ovat oikeus saada asia käsiteltyksi ilman aiheetonta viivytystä, käsittelyn julkisuus, oikeus tulla kuulluksi, oikeus saada perusteltu päätös ja oikeus bakea päätöksen muutosta. Hallinnon tulee noudattaa oikeusperiaatteita ja hallinnossa tulee muistaa sen keskeisin tehtävä palvella kirkon jäseniä. Koska edellä mainitut hyvän hallinnon ominaisuudet toteutuvat kirkkomme eri osissa ja toimielimissä vaihtelevasti, tulee kirkon yhteisen hallinnon kiinnittää erityistä huomiota ja ryhtyä toimenpiteisiin demokraattisen päätöksenteon vahvistamiseksi sekä hyvän ja läpinäkyvän hallinnon edistämiseksi.

Aloite käsittelee kirkolle tärkeää hallintotoimintoa, joka ei kuitenkaan ole kirkon ydintehtävää, vaan tämän mahdollistava toiminto. Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) 2 §:n mukaan kirkon tehtävä on ihmisten palvelu pyhien toimitusten, ortodoksisen kasvatuksen ja opetuksen, diakonia- ja hyväntekeväisyistyön sekä ortodoksisen kirkon perinteeseen perustuvan muun toiminnan kautta.

Kirkon ja seurakuntien on julkisrahoitteisina toimijoina noudatettava lakeja sekä hallinnossaan pyrittävä hyvään hallintokäytäntöön, oikeusperiaatteen toteutumiseen ja kirkon jäsenien palvelemiseen. Nämä tavoitteet on pystyttävä saavuttamaan kustannustehokkaasti ja siten, että kirkon ja seurakuntien toiminnassa pystytään keskittymään ydintoimintaan.

Lähes kaikki aloitteessa esitetyt kohdat ovat joko osittain tai kokonaan lainsäädännöllisesti ohjattuja toimintoja, jotka on kirkossa ja seurakunnissa hoidettava asianmukaisesti lakeja noudattaen. Suomen ortodoksisessa kirkossa seurakuntien hallinnon asianmukaisuuden valvonnan vastuu on nykyisen lainsäädännön mukaan hiippakuntien piispoilla. Tätä tehtäväänsä piispat toteuttavat lähinnä seurakunnantarkastuksissa. Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen (12.12.2006/174 v.2007) 72 §:n mukaan seurakunnantarkastuksen tarkoituksena on edistää seurakunnan hengellistä elämää, kristillistä kasvatusta sekä hallinnollista ja taloudellista kehitystä. Piispan tulee tehdä kokonaistarkastus hiippakuntansa seurakunnissa vähintään joka viides vuosi. Piispa voi lisäksi suorittaa hiippakuntansa seurakunnissa osittaisen tarkastuksen. Piispa määrää tarkastuksen ajankohdan sekä avustajansa tarkastuksen laadun ja laajuuden mukaan. Piispa voi määrätä palvelukeskuksen johtajan, lakimiehen, taloudenhoitajan tai muun henkilön toimittamaan puolestaan tarkastuksen tai osan siitä.

Aloitteessa ehdotetut painotukset ja toimet ovat hyvän hallinnon perusasioita. Kirkon ja seurakuntien eri toimielinten työjärjestysten, kokouskutsujen, esityslistojen, pöytäkirjojen ja kokouskäytäntöjen katsastaminen ja tarvittaessa korjaaminen tapahtuu hallinnon tarkastusten yhteydessä ja seurakunnat voivat tarvittaessa järjestää itse tai palvelukeskuksen toimesta koulutusta edellä mainituista aiheista.

Seurakuntien toimielimiin valitaan vuoden 2023 lopulla uudet luottamushenkilöt ja tässä yhteydessä kirkon palvelukeskus tulee järjestämään koulutuksen luottamushenkilöille ja osalle seurakuntien henkilökuntaa. Tässä koulutuksessa erityisesti toimihenkilöiden ja luottamushenkilöiden roolit, toimivaltajakysymykset ja luottamuselinten tehtävät tulevat käsiteltyä.

Kirkolliskokouksen päätösten seuranta ja toimeenpano on kirkollishallituksen vastuulla. Seurakuntien valtuustojen päätösten valvonta on taas seurakuntaneuvostojen vastuulla. Muiden seurakunnallisten toimielimien kuten esimerkiksi kiinteistölautakuntien osalta jokainen toimielin voi työjärjestyksessään määrittellä, miten se seuraa päätöstensä toimeenpanoa. Kirkollishallituksella on hyväksytty menettely kirkolliskokouksen päätösten seurantaan. Kirkollishallitus on istunnossaan 20.4.2023 pöytäkirjan

asiakohdalla 33 valinnut kirkolliskokouksen päätösten toimeenpanon johtamisen ja seurannan työkaluksi Excel -työkalun, jossa jokaiselle uudelle kirkolliskokoukselle luodaan oma välilehtensä. Työkalua käytetään kirkolliskokouksen päätösten toimeenpanon apuvälineenä ja siinä pidetään yllä ajantasaista tietoa päätösten toimeenpanon vaiheista ja vielä vaadittavista toimenpiteistä.

Hallinnon toimintatavat määrittää hallintoa koskeva lainsäädäntö, kuten esimerkiksi hallintolaki, julkisuuslaki, laki ortodoksisesta kirkosta ja kirkkojärjestys. Hallinnollisessa mielessä toimintatapojen tulee olla yhtenevät. Työjärjestysmalleja voidaan toki laatia kirkollishallituksen ja palvelukeskuksen toimesta, mutta niitä tulee soveltaa paikalliseen toimintaan, kuitenkin niin, että ne eivät ole ristiriidassa lakien ja kirkkojärjestyksen kanssa. Seurakunnat ovat lähtökohtaisesti itse vastuussa omien toimintatapojensa lainmukaisuudesta.

Kirkko on laatinut aika-ajoin kyselytutkimuksia jäsenistölleen. Näiden kyselyiden painopiste ei ole ollut hallinnollisissa kysymyksissä, vaan pikemminkin perustehtävään liittyvien asioiden ympärillä. Tulevaisuudessa voidaan toki näihin kyselyihin sisällyttää hallintoon liittyviä kysymyksiä, mutta kirkon ydintoimintaa hallinto ei ole, eikä näin ollen sen tule olla toiminnassakaan painopistealue.

Kirkkoherrojen toimenkuvat ja työtehtävät määrittävät seurakuntaneuvostot sekä seurakuntaa ohjaava lainsäädäntö. Kirkkolain 61 §:n mukaan jokaisen seurakunnan esimiehenä on kirkkoherra. Kirkkoherra vastaa siitä, että pyhät toimitukset toimitetaan kirkon perinteen, kirkkojärjestyksen ja muiden kirkollisten sääntöjen mukaan. Kirkkoherran on huolehdittava seurakuntansa uskonnollisesta kasvattamisesta ja seurakuntansa jäsenten sielunhoidosta. Kirkkoherra johtaa seurakunnan hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa tämän lain, kirkkojärjestyksen ja seurakunnan toimielinten päätösten mukaan (KL 61 § 1–3 mom.).

Muiden seurakunnan johtoon kuuluvien henkilöiden toimenkuvat määritellään seurakuntien kirkkoherrojen ja seurakuntaneuvostojen toimesta. Seurakunnat ovat itsenäisiä toimijoita, eikä näin ollen heidän henkilöstönsä toimenkuvia voida määritellä muualla kuin seurakunnissa. Kirkkojärjestyksen 94 §:n mukaan seurakuntaneuvoston tehtävänä on mm. yleisesti johtaa seurakunnan toimintaa ja toimia seurakunnan tehtävän toteuttamiseksi (KJ 94 1mom kohta 1), käyttää työnantajan puhevaltaa seurakunnan toiminnan kannalta merkittävissä asioissa (KJ 94 1mom kohta 5) sekä tehdä työntekijöiden työsopimukset (KJ 94 1mom kohta 5). Kirkolliskokoukselle esitetty lain uudistus mahdollistaa toteutuessaan tietyn rajauksin kirkkoherran valitseminen neuvoston toimesta. Tällaisissa tapauksissa neuvosto voi tarkemmin määritellä vaatimuksia valittavalle kirkkoherralle.

Vuoden 2022 kirkolliskokous päätti toteuttaa seurantatutkimuksen seurakuntarakenteiden uudistamisesta.

” Kirkolliskokous yhtyy kirkollishallituksen esitykseen siitä, että selvitys toteutetaan seurakuntien osalta.

Hallintovaliokunta esittää, että selvityksen toteuttaminen aloitetaan jo vuonna 2023 tekemällä lähtötilanteen kartoitus toiminnallisten ja taloudellisten vaikutusten osalta. Varsinainen arvioinnin toteutus aloitetaan vuonna 2024. Selvityksessä hyödynnetään seurakuntien jo olemassa olevaa runsasta dataa, esimerkiksi toimintakertomusten, tilinpäätösten, jumalanpalvelusten määrää, palveluksissa ja muissa kirkon toiminnoissa käyvien ja vapaaehtoisten määrää sekä työntekijöiden työmäärän seurantaa.

Selvitystä jatketaan joka toinen vuosi vuoteen 2028 saakka hyödyntäen aiemmassa vaiheesta saatuja tuloksia ja niiden mahdollisia vaikutuksia toimintaan.

Selvityksessä tutkitaan muutoksen vaikutuksia seurakunnan jäsenten yhdenvertaisuuden, hallinnon ja työntekijöiden toimintamahdollisuuksien kannalta.

1. Toiminnallisten vaikutusten arvioinnin lähtötilanteena pidetään vuosia 2019 ja 2022.

2. Selvityksessä vertaillaan seurakuntien erilaisia toiminta-alueille ja kirkkojärjestyksessä määriteltyä kappeliseurakuntamallia. Selvityksessä otetaan kaantaa siihen, onko toiminta parantunut verrattuna tilanteeseen ennen liitosta niillä alueilla, jotka olivat ennen itsenäisiä seurakuntia. Selvitetään, miten muutos on vaikuttanut vastaanottajaseurakuntiin. Vertailussa tarkastellaan myös mahdollisia eroja niiden seurakuntien välillä, joissa liitos on tapahtunut ja jossa ei ole tapahtunut liitosta. Hallinnonuudistuksella pyrittiin tehostamaan hallintoa luomalla suurempia yksiköitä. Tavoitteena oli myös vapauttaa voimavaroja kirkon perustyöhön. Selvityksessä on käytävä ilmi, ovatko nämä tavoitteet toteutuneet.

3. Seurakuntalaisille on tärkeää, että pyhäkköyhteisössä on oma pappi, jonka puoleen voi helposti kääntyä. Selvityksellä tarkastellaan, onko liitoksilla ollut vaikutusta pappien ja muiden seurakunnan työntekijöiden tavoitettavuuteen ja läsnäoloon yhteisön arjessa.

Seurakuntarakenteiden uudistuksella pyrittiin vahvistamaan pyhäkköyhteisöjä ja lisäämään yhteisöllisyyttä. Uudistuksen odotettiin lisäävän seurakuntalaisten aktiivisuutta ja avaavan mahdollisuuksia osallistua yhteisönsä toimintaan omien voimavarojensa puitteissa ja kehittävän uusia toimintoja. Arvioinnissa on selvitettävä, onko muutosta tapahtunut aiempaan tilanteeseen nähden.

4. Seurakuntanuudistuksen läpiviemisessä on jokaisen seurakunnan työntekijän osuus tärkeä. On arvioitava, onko seurakunnan työntekijöiden toiminta tarkoituksenmukaista huomioiden pyhäkköyhteisön hengelliset tarpeet. On myös selvitettävä, onko seurakuntanuudistus mahdollistanut työntekijöiden työmäärän tasoittumisen ja onko heille tarjottu riittävästi tukea ja välineitä työnsä toteuttamiseen ja kehittämiseen. On selvitettävä, onko työntekijöiden toimenkuva ajanmukaistettu muutoksen seurauksena tai muutoksen jälkeen.

Kirkkoherrojen työmäärä ja vastuut ovat lisääntyneet seurakuntaliitosten seurauksena. Selvityksessä on arvioitava, ovatko kirkkoherrat saaneet riittävästi perehdytystä, koulutusta tai tukea työtehtävien muuttuessa.

5. Seurakuntarakenteiden uudistamisen arviointi taloudellisesta näkökulmasta voidaan aloittaa vuonna 2023 selvittämällä lähtiötilanne vuoden 2019 tilinpäätöksillä ja vuosikertomuksilla. Varsinaisen taloudellisten vaikutusten arviointi aloitetaan vuonna 2024. Arvioissa on otettava huomioon seurakuntien jäsenmäärä, kirkollisverokertymä, toimintatuotot, kiinteistöjen ylläpitökulut ja korjausvelat, henkilöstökulut, hallinnollisten lainsäädäntövelvoitteiden muuttumisen aiheuttamat kustannukset, digitalisaation ja päällekkäisyyksien purkamisen (esimerkiksi ohjelmistojen bankinta ja ylläpito ja vakuutukset).

6. Selvityksen tuloksena tehtyjen toimenpide-ehtotusten pohjalta toimintaa kehitetään jatkuvasti kirkon strategian mukaisesti.

7. Seurakunnissa ja hiippakunnissa jo olemassa olevien tietojen hyödyntäminen antaa vastauksia osaan esitetyistä kysymyksistä, mutta myös tiedon keruuta tarvitaan. Selvityksen ja tutkimustulosten laadun varmistamiseksi tarvitaan sellainen asiantuntija (esim. Kirkon tutkimuskeskuksesta), jolla on kokemusta seurakuntarakenteista ja vastaavantyyppisten selvitysten tekemisestä. Kirkollishallitus nimittää henkilön selvitystä tekemään.

8. Lähtiötilanteen kartoitus tehdään vuonna 2023. Kullekin selvityksen seurantajaksen vuodelle (2024, 2026 ja 2028) varataan määrärahaa 10 000 €.”

Tämän tutkimuksen väliraporttien ja tutkimustulosten pohjalta tehdään johtopäätöksiä uusien toimintatapojen tai kehitysideoiden osalta.

Kirkon keskushallinnon toiminnot määräytyvät osittain laista ja kirkkojärjestyksestä sekä kirkolliskokouksen päätöksistä. Kirkollishallituksen tehtävät määritellään laissa (KL 33 §) ja kirkkojärjestyksessä (KJ 49-51 §) sekä kirkollishallituksen työjärjestyksessä (KH 19.3.2012), jossa myös kuvataan palvelukeskuksen tehtäviä.

Palvelukeskus toimii kirkollishallituksen alaisuudessa hoitaen lakisääteisiä tehtäviä, avustuen kirkollishallitusta kirkolliskokouksen päätösten toimeenpanossa sekä palvelen seurakuntia muun muassa taloushallinnossa, kiinteistö-, laki-, henkilöstö- ja kirkkopalveluissa sekä kirkon tiedotuksessa. Hiippakunnilla on myös omat laissa ja kirkkojärjestyksessä määritellyt tehtävänsä (KL 39-43§, KJ luku 5) joissa niitä avustaa palvelukeskus. Osaa lakisääteisistä tehtävistä voidaan tarkastella ja muuttaa muuttamalla lakia ortodoksisesta kirkosta sekä kirkkojärjestyksestä. Yleisestä lainsäädännöstä tulevat velvoitteet kirkon on joka tapauksessa hoidettava. Kirkon keskushallinnossa on myös seurakuntia tukevia toimintoja, ja näitä tukitoimintoja voidaan tarkastella ja muuttaa tarvittaessa.

Asiakirjojen julkisuutta ja saatavuutta julkishallinnossa määrittää laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta (621/1999) eli julkisuuslaki. Lähtökohta on, että kaikki kirkkomme toimijat noudattavat toiminnassaan myös julkisuuslainsäädäntöä. Seurakuntien toimielimiin valitaan vuoden 2023 lopulla uudet luottamushenkilöt ja tässä yhteydessä kirkon palvelukeskus järjestää koulutuksen luottamushenkilöille ja osalle seurakuntien henkilökuntaa. Koulutukseen sisällytetään myös osio julkisuuslain soveltamisesta seurakunnissa ja kirkon hallinnossa sekä keskustelua yhteiskunnassamme nykyään valitsevista julkisuuskäytännöistä. Kirkollishallitus antaa myös pyydettyä tai tarvittaessa ohjeita julkisuuslain soveltamisesta.

Yleisesti voidaan todeta, että kirkkomme ja seurakuntiemme hallinnossa ei voida valita painopistealueita vaan kaikki lakien, kirkkojärjestyksen ja viranomaisten edellyttämät toimet ja velvoitteet tulee täyttää. Kirkollishallitus neuvoo ja kouluttaa seurakuntia suoriutumaan hallinnon velvoitteistaan, mutta viimekädessä hyvän hallinnon toteutuminen on seurakuntien omalla vastuulla. Toisaalta hallintoa ei tule painottaa enempää kuin se on välttämätöntä. Seurakuntien työn painotukset ovat kirkon ydintehtävää.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen johtajan esittely

86

Suomen ortodoksisen kirkon edustus saamelaisten totuus- ja sovintokomission parlamentaariseen seurantaryhmään

Taustaa:

Valtioneuvosto on yhteistyössä Saamelaiskäräjien ja Kolttien kyläkokouksen kanssa asettanut Saamelaisten totuus- ja sovintokomission 28. lokakuuta 2021. **Liite 86.** Saamelaisten totuus- ja sovintokomissioon liittyvä valmistelutyö käynnistettiin Saamelaiskäräjien aloitteesta vuonna 2017.

Saamelaisten totuus- ja sovintokomission tarkoituksena on tunnistaa ja arvioida historiallista ja nykyistä syrjintää sekä oikeuksien loukkauksia ja selvittää, miten ne vaikuttavat saamelaisiin ja heidän yhteisöönsä nykyisessä tilanteessa. Tarkoituksena on myös edistää vuoropuhelua saamelaisten ja Suomen valtion välillä sekä saamelaisten keskuudessa.

Totuus- ja sovintokomission tueksi on perustettu parlamentaarinen seurantaryhmä, joka nyt asetetaan uudelleen komission jatkotyön ajaksi. Pääministeri Orpon hallitusohjelman mukaisesti saamelaisten totuus-

ja sovintokomission työtä jatketaan vuoden 2025 loppuun asti. Totuus- ja sovintoprosessi pyrkii lisäämään tietoisuutta saamelaisista Suomen alkuperäiskansana.

Esitys:

Kirkollishallitus nimeää Suomen ortodoksisen kirkon edustajiksi Saamelaisten totuus- ja sovintokomission parlamentaariseen seurantaryhmään varsinaiseksi jäseneksi pastori Jaakko Vainion ja varajäseneksi kanttori Anneli Pietarisen.

Perustelut:

Molemmat henkilöt ovat toimineet komission ohjausryhmässä jo aiemmin jäsenenä tai varajäsenenä. Heillä on tällä hetkellä paras tietämys kyseiseen tehtävään, ja he ovat antaneet siihen suostumuksensa.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

87

Kirkolliskokousaloite säännösmuutokset hyvän hallinnon ja demokratian edistämiseksi

Taustaa:

Kirkolliskokousedustajat Ritva Bly, Elina Palola, Ulla Saarinen ja Irina Tchervinskij-Matsi ovat tehneet aloitteen säännösmuutoksiksi hyvän hallinnon ja demokratian edistämiseksi. **Liite 87.** Aloitteen mukaan kirkkojärjestyksen säännös pitäisi muuttaa niin, että neuvosto valitsee puheenjohtajan keskuudestaan. Aloitteessa esitetään myös, että kirkkoherran tehtävän ei pitäisi olla yksinomaan pysyvä tehtävä. Valtuustolla pitäisi olla mahdollisuus päättää, valitaanko kirkkoherra pysyvästi vai määräaikaisesti.

Kirkollishallitus on kokouksessaan 31.8.2023 pöytäkirjan asiakohdalla 64 tehnyt kirkolliskokoukselle esityksen ortodoksisesta kirkosta annetun lain säännösten muuttamiseksi ja tähän liittyväksi hallituksen esitykseksi. Esitystä on edeltänyt usean vuoden valmistelutyö perustuen kirkolliskokouksen lainvalmistelun eri vaiheissa tekemiin päätöksiin.

Seurakunnan papiston ja kanttorin valintaa koskevat muutetut säännökset ovat lakiesityksen 9 c §:ssä. Ainakaan lainvalmistelun viime vaiheessa ei ole tullut esille aloitteessa mainittua esitystä mahdollisuudesta valtuuston päätöksellä valita kirkkoherra myös määrääjäksi. Esitys olisi toteutuessaan merkittävä muutos vallitsevaan oikeustilaan nähden, mikä vuoksi ainakin perusteista aloitteessa esitetylle järjestelylle tulisi säätää lailla. Pelkästään kirkkojärjestykseen otettavaa säännöstä ei voida tämän vuoksi pitää riittävänä säädöstasona. Valintamenettelyyn liittyvät tarkemmat säädökset olisi sen sijaan mahdollista antaa kirkkojärjestyksessä.

Asiassa tule lisäksi ottaa huomioon kaikkiin kirkon työsopimussuhteisiin sovellettavat työoikeudelliset säädökset ja oikeuskäytäntö. Kirkkoherran tehtävään sovelletaan työsopimuslakia (55/2001). Työsopimuslain 3 §:n 2 momentin (1224/2010) mukaan työsopimus on voimassa toistaiseksi, jollei sitä ole perustellusta syystä tehty määräaikaiseksi. Edellä mainittua säännöstä sovelletaan työoikeuskäytännössä ja -kirjallisuudessa siten, että jos työnantajalla on pysyvä työvoiman tarve, määräaikaisen työsopimuksen käyttö on kielletty. Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) 61 §:ssä säädetään kirkkoherran tehtävistä. Tehtävät

ovat luonteeltaan pysyviä, jolloin määräaikaisen työsopimuksen käyttö kirkkoherran tehtävää täytettäessä ei lähtökohtaisesti ole mahdollista.

Myös aloitteeseen sisältyvä esitys muutoksiksi kirkkoherran asemaan seurakunnan neuvoston puheenjohtajana merkitsisi toteutuessaan olennaista muutosta vallitsevaan oikeustilaan nähden. Tämän vuoksi ainakin perusteista muutokselle tulisi säätää lailla, vaikka yksityiskohtaisemmat säädökset lisittäisiinkin kirkkojärjestykseen. Kunnissa ja ev.lut. kirkossa tästä mahdollisuudesta on säädetty lain tasoisesti. Ev.lut. kirkossa järjestely edellyttää lisäksi nimenomaista sopimista kirkkoherran kanssa siten, että järjestely on myös purettavissa kirkkoherran näin tahtoessa. Edellä mainittuja periaatteita analogisesti soveltaen pelkästään kirkkojärjestykseen otettavaa säännöstä ei siten voida tämänkään esityksen osalta pitää riittävänä säädöstasona.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää, että aloite hylätään ja lähetetään lakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Perustelut:

Aloitteeseen sisältyvät esitykset merkitsivät toteutuessaan olennaista muutosta vallitsevaan oikeustilaan nähden, minkä vuoksi ainakin perusteista esitetyille järjestelyille tulisi säätää kirkkolaissa. Pelkästään kirkkojärjestykseen otettavia säännöksiä ei voida tämän vuoksi pitää riittävänä säädöstasona.

Seurakunnan papiston ja kanttorin valintaa koskevat muutetut säännökset ovat kirkolliskokoukselle tehdyn lakimuutosesityksen 9 c §:ssä. Lakiesitykseen ei ole esitetty lisättäväksi perusteita mahdollisuudesta täyttää vakituinen kirkkoherran tehtävä määräaikaisena tehtävän luonne ja työsopimuslain säännökset huomioon ottaen.

Lakimuutosesitykseen ei myöskään ole esitetty lisättäväksi perusteita muutokselle kirkkojärjestyksen 93 §:ään sisältyvälle säännökselle kirkkoherran asemasta seurakunnan neuvoston puheenjohtajana.

Todettakoon lisäksi, että lakihankkeeseen liittyvien kirkkojärjestyksen muutosten esitetään tulevan kirkolliskokouksen käsittelyyn aikaisintaan syksyllä 2024 sen jälkeen, kun eduskunta on lakimuutoksen hyväksynyt.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

88

Aloite kirkolliskokoukselle selvityksestä kirkon koulutusasioita koskevien säädösten päivytstarpeesta

Taustaa:

Kirkolliskokousedustaja, pastori Mikko Sidoroff esittää aloitteessaan kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokous varaa tarpeellisen määrärahan kirkon talousarviossa selvityshenkilön tai työryhmän työskentelyyn, jonka tehtävänä on selvittää, minkä toimielimen on perusteltua käyttää kirkon puhevaltaa kirkon kasvatukseen ja koulutukseen liittyvissä asioissa.

Syytä on myös tarkastella, tarvitseeko kirkon jäsenyyteen johtavaa opetus- ja kasvatustyötä, kirkon työelämäopintoja tai muita kasvatukseen liittyviä kysymyksiä päivittää kirkon toimintaa ohjaavissa säädöksissä.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että aloite hyväksytään muutettuna. Selvityshenkilön palkkaamisen sijaan vuosille 2022–23 kirkolliskokouksen nimeämä työelämäopintojen toimikunta jatkaa työskentelyään vuosina 2024–25. Kirkolliskokous pyytää piispainkokoukselta lausuntoa, mikä toimitellaan piispainkokouksen näkemyksen mukaan käyttää kirkon puhevaltaa kasvatukseen ja koulutukseen liittyvissä asioissa.

Kirkollishallitus myös esittää kirkolliskokoukselle, että kirkkojärjestykseen lisätään säädös kirkon työelämäopinnoista.

Kirkollishallitus lähettää aloitteen ensimmäisen kohdan kirkolliskokouksen sivistysvaliokunnan käsiteltäväksi.

Kirkollishallitus lähettää aloitteen kirkkojärjestyksestä koskevan kohdan kirkolliskokouksen lakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Perustelut:

Kirkon voimassa olevat säädökset eivät tunnista kirkon työelämäopintoja eikä sitä, kuka hyväksyy ja määrittelee työelämäkoulutuksen sisällöt. Kirkollishallitus on aikanaan hyväksynyt aikuiskasvatuksen opetussuunnitelman ja piispainkokous kristinoppileirien opetussuunnitelman. Tällä hetkellä kirkossa ei ole täyttä selvyyttä, minkä toimitellimen tehtäviin puhevallan käyttäminen koulutuskysymyksissä kuuluu.

Voimassa olevissa säädöksissä ilmenee, että piispainkokous käyttää puhevaltaa tietyissä koulutusta koskevissa kysymyksissä. esimerkiksi kirkkojärjestyksen 135 § 3 mom. toteaa:

Ortodoksisessa seminaarissa voidaan järjestää seminaarin omia opintoja. Päätöksen omien opintojen järjestämisestä tekee piispainkokous.

Piispainkokouksen roolia korostaa myös papin ja kanttorin toimen kelpoisuusehdoista määrittelevät kirkkojärjestyksen 132 ja 133 §:t. Molempien ammattiryhmien kelpoisuusehdoissa piispainkokouksella on toimivalta määrittellä täydentävien ortodoksisen teologian opintojen laajuus, mikäli hakija on suorittanut muun soveltuvan teologian tai musiikin korkeakoulututkinnon.

Edellä mainittujen esimerkkien perusteella kirkkojärjestyksestä voisi tulkita niin, että piispainkokous käyttää puhevaltaa myös muissa kirkkoa koskevissa opinto- ja koulutusasioissa. Asia on kuitenkin tulkinnanvarainen eikä siitä ole nimenomaista säännöstä lainkohdassa (OrtL 26 §), joka määrittelee piispainkokouksen tehtävät.

Vertailun vuoksi mainittakoon, että Suomen evankelisluterilaisen kirkon kirkkojärjestyksen (8 luku 12 § 2 mom.) mukaan tuomiokapituli antaa todistuksen pastoraalitutkinnon, ylemmän pastoraalitutkinnon ja seurakuntatyön johtamisen tutkinnon suorittamisesta.

Kirkon työelämäopintojen toimikunta on työskennellyt vuosina 2022–23. Toimikunnan puheenjohtajana on toiminut Sirpa Koriala ja sihteerinä Sirpa Okulov. Muita jäseniä ovat olleet Markku Salminen, Mikko Sidoroff, Teemu Toivonen, Eija Honkaselkä, Jaso Pössi, Petri Nykänen ja Soili Penttonen. Toimikunnan työskentelyn mahdollisesti jatkuessa vuosina 2024–25, jatkaisi se kirkon työelämäopintojen kysymysten

käsittelyä palvelukeskuksen henkilöstön tukena sekä piispainkokouksen erikseen pyytäessä piispainkokouksen apuna.

Kirkollishallitus on ottanut 9.6.2023 kokouksessaan vastaan kirkon työelämäopintojen toimikunnan raportin. Raportin toimenpide-ehdotusten mukaisesti ortodoksisten pappien- ja kanttorien liitoilta on pyydetty lausuntoa kirkon työelämäopintojen opetussuunnitelmasta. Raportissa toimikunnan esittämät kysymykset, työelämäopintojen opetussuunnitelma ja kirkollishallitukseen saapunut pappien liiton lausunto on lähetetty 4.10.2023 piispainkokouksen sihteerin kautta piispainkokoukselle kommentoitavaksi. Kommentoitavia asioita ovat:

- *Mikä on piispainkokouksen kanta siihen, että koulutustoimikunta toimisi piispainkokouksen apuna ja valmistelevana tabona työntekijöiden koulutuksiin liittyvissä asioissa?*
- *Mikä tabo määrittelee kirkon tehtäviin vaadittavan pätevyyden?*
- *Miten kirkon työelämäopintojen velvoittavuus määritellään (sääöksissä tms.)?*
- *Piispainkokouksen kanta pappien ja kanttoreiden liiton lausuntoon."*

Kirkon työelämäopintojen toimikunnan nykyisille jäsenille on 4.10.2023 lähetetty tiedustelu mahdollisuudesta jatkaa työskentelyä toimikunnassa kirkolliskokouksen niin päättäessä ja/tai piispainkokouksen niin pyytäessä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkkopalvelujen koordinaattorin esittely

89

Uskonnonopetusavustukset lukuvuodelle 2023–2024, maksatus 2024 toteutuneiden kulujen mukaan

Esteellisyys: Marko Patronen, Anna-Katriina Salmikangas, Matti Tolvanen

Taustaa:

Uskonnonopetuksen avustamiseen on varattu 58 000 euroa. Avustuksia on haettu 102 500 euroa seuraavasti:

Seurakunta:	Uskonnon- opetuskulut (arvio)	Haetaan:	Myönnetty 2022	Myönnetty 2021
Helsinki:	55 435	30 000	3 000	3 000 budjetin ylityksellä
Joensuu:	16 000	8 000	5 000	6 000
Saimaa:	20 982,98	22 500	18 000	18 000
Jyväskylä:	23 980	12 000	8 000	0
Kuopio:	8 779,76	10 000	8 000	9 000

Pohjois-Suomi	9 100	10 000	8 000	10 000
Tampere	9 448	5 000	8 000	15 000
Turku	15 810	5 000	0	0
YHT:	159 535,74	102 500	58 000	61 000

Opetuksen jatkuvuuden ja yhdenvertaisuuden näkökulmasta on tärkeää, että seurakunta korvaa opetus- ja matkakulut silloin kun opetuksen järjestäjän alueella on alle kolme ortodoksisen kirkkoon kuuluvaa oppilasta. Matkakulujen korvaaminen varmistaa, että alueelle saadaan kiertävä opettaja.

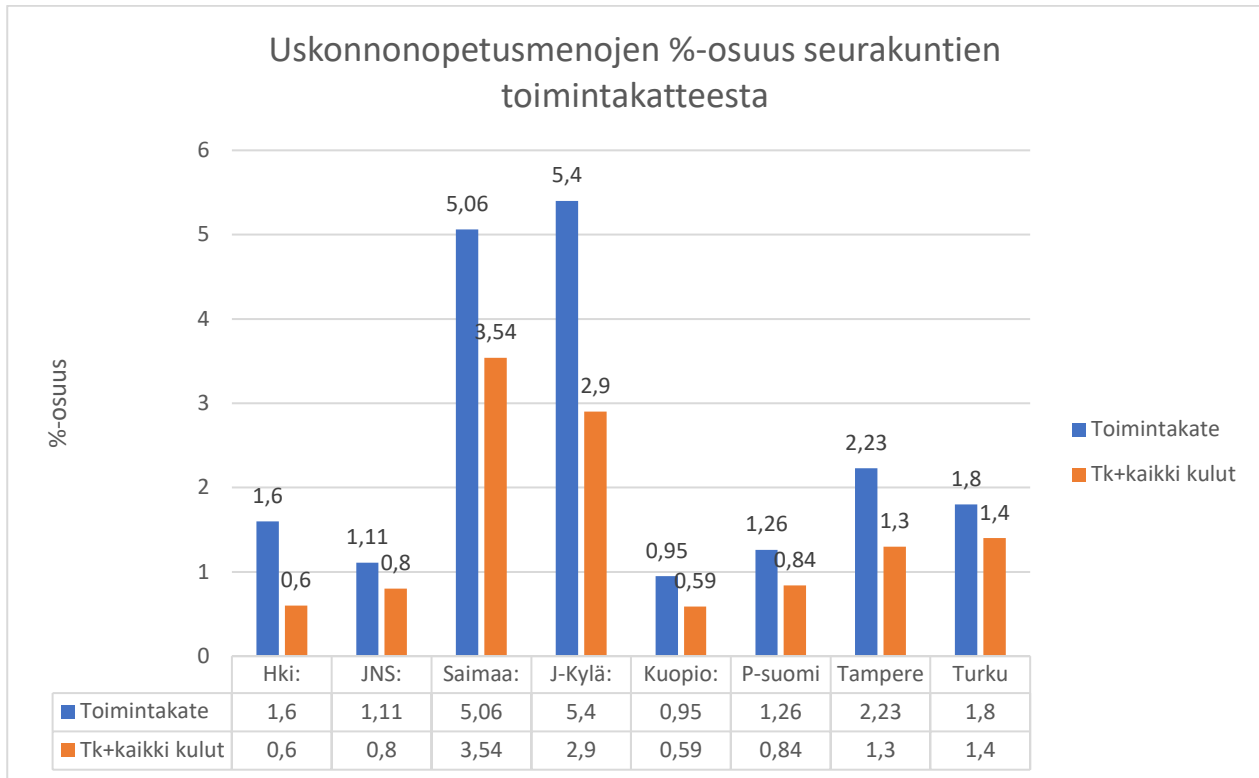
Olemme Kuntaliiton kanssa sopineet, että ortodoksinen seurakunta voi osallistua kuluihin silloin kun opetus tapahtuu opetussuunnitelman mukaan. Tämä on etu, vaikka se aiheuttaa kuluja. Seurakuntaan kuulumatonta ortodoksioppilasta (mm. pakolaiset, osa maahanmuuttajista) ei lasketa kolmen oppilaan kiintiöön.

Kunnat eivät ole velvollisia korvaamaan matkoja tuntiopettajille. Uuden OVTES:n 2022–2025 mukaan päätoimiset kiertävät opettajat voivat saada kiertämisen vuoksi pienen rahakorvauksen. Viranhaltijoille korvaus maksetaan tuntihuojennuksina. Myös kiertävä opettaja voi saada korvauksen tuntihuojennuksena, jos se vaikuttaa päätoimisuuden täyttymiseen.

Opetuksen jatkuvuuden turvaaminen on tärkeää. Ortodoksinen uskonnon opettaja kohtaa koko ikäluokan ja on eräissä kunnissa ainoa henkilö, joka ”edustaa lapsille seurakuntaa”. Siksi koulun opetustyötä tulee tukea. Ortodoksinen opettaja kohtaa enemmän oppilaita, kuin mitä ko. ikäluokassa on jäseniä seurakuntien rekisterissä.

Uskonnonopetusmenojen vertailu seurakunnittain on haasteellista. Koulun lukuvuosi jakaantuu kahdelle vuodelle (tässä lukuvuosi 2023–2024) ja arviointivuotena on vahvistettu tilinpäätös eli vuosi 2022. Vertailun helpottamiseksi ja yhdenvertaisuuden toteutumiseksi seurakunnat ovat arvioineet uskonnonopetusmenoja prosentuaalisesti (%) vuoden 2022 vahvistettuun tilinpäätökseen nähden. Lähtökohtana avustukselle on erityisesti lähiopetuksena tapahtuvan uskonnonopetuksen turvaaminen (maksetut tunnit ja matkakorvaukset) sekä seurakunnan maksukyky. Seurakunnille myönnetään enintään haettu summa.

Seurakuntien hakemukset:

Helsinki: Helsingin ortodoksisen seurakunnan alue on Laajentunut Lahden ja Hämeenlinnan seurakuntien liitoksen jälkeen. Seurakunta ei ole maksanut matkakuluja opettajille. Seurakunnan yksi kasvatustyöntekijä auttaa opetusasioissa ja hänen palkkakuluistaan puolet on osana uskonnonopetusmenoja. Helsingin ortodoksisen seurakunnan hakemuksessa alkuperäinen ilmoitettu kokonaiskustannus oli 57 979 €/v, joka tarkentui lisäselvityspyynnön yhteydessä 55 435 euroon. Uskonnonopetusmenot ovat 1,6 % toimintakatteesta sekä 0,6 % kaikki kulut huomioiden.

Joensuu: Joensuu ortodoksisen seurakunnan uskonnonopettajien matkakuluarvio on lukuvuonna 2023–24 noin 16 000 euroa. Kaikki opetusmenot ovat kuntien vastuulla. Matkakustannusten osuus on 1,11 % toimintakatteesta sekä 0,8 % kaikki kulut huomioiden.

Saimaa: Seurakunnan alueella on 20 pientä kuntaa, joissa ei täyty ns. kolmen sääntö ja sekä opetus- että matkakulut maksaa seurakunta. Uskonnonopetusmenoja on seurakunnalla ilmoituksen mukaan 20 982,98 € osuuden ollessa 5,06 % seurakunnan toimintakatteesta sekä 3,54 % kaikki kulut huomioiden.

Jyväskylä: Jyväskylän ympärillä on myös paljon pieniä kuntia. Lukuvuoden 2023–24 uskonnonopetusmenojen arvio on 23 980 €. Uskonnonopetukseen liittyy myös teemapäiviä ja retkikuluja. Uskonnonopetusmenot ovat 5,4 % toimintakatteesta sekä 2,9 % kaikki kulut huomioiden.

Kuopio: Opettajien matkalaskuihin ja opetuslaskuihin kuluu lukuvuonna 2023–24 arvon mukaan 8779,76 euroa. Uskonnonopetusmenot ovat 0,95 % seurakunnan toimintakatteesta sekä 0,59 % kaikki kulut huomioiden.

Pohjois-Suomi: Lukuvuoden 2023–24 arvon mukaan uskonnonopetuksen kokonaismenot ovat 9100 euroa. Uskonnonopetusmenot ovat 1,26 % toimintakatteesta sekä 0,84 % kaikki kulut huomioiden.

Tampere: Vaasan kappeliseurakunnan alueella opetusryhmät ovat pieniä ja kaukana toisistaan. Avustusta haetaan sekä matka- että palkkakuluihin Vaasan alueelle. Arvio lukuvuoden 2023–24

uskonnonopetusmenoista on 9448 euroa. Osuus toimintakatteesta on seurakunnan ilmoituksen mukaan 2.23 % sekä 1,3 % kaikki kulut huomioiden.

Turku: Turun ortodoksinen seurakunta ei ole hakenut uskonnonopetusavustusta vuosina 2021–2022. Lukuvuoden 2023–24 uskonnonopetusmenojen arvio on seurakunnan mukaan 15 810 euroa. Uskonnonopetusmenot muodostavat 1.8 % seurakunnan toimintakatteesta sekä 1,4 % kaikki kulut huomioiden.

Esitys:

Seurakunta:	Päätösesitys 2023
Helsinki:	5 500 €
Joensuu:	5 000 €
Saimaa:	17 000 €
Jyväskylä:	11 000 €
Kuopio:	4 500 €
Pohjois-Suomi	5 000 €
Tampere	5 000 €
Turku	5 000 €
YHT:	58 000 €

Kirkollishallitus pitää tärkeänä, että uskonnonopetus – erityisesti lähiopeutus - turvataan. Avustusten myöntämisperusteina ovat uskonnonopetusmenot, seurakunnan maksuvalmius, seurakunnan oma budjetointi, aikaisemmat avustukset ja uskonnonopetusjärjestelyt seurakunnan alueella. Tässä on huomioitu matka- ja opetuskulut, jotka ovat helpoimmin vertailtavissa. Helsingin opetuskulut ovat suuret numeraalisesti, mutta väkiluku ja seurakunnan budjetti huomioiden menot ovat pienet. Jyväskylän ja Saimaan ortodoksiset seurakunnissa uskonnonopetusmenot ovat yli 5 % seurakunnan toimintakatteesta, Tampereella 2,23 %, Turussa 1,8 %, Helsingissä 1,6 %, Pohjois-Suomessa 1,26 %, Joensuussa 1,11 % ja Kuopiossa 0,95 %. Koska tässä on kyseessä avustus, se tulee osoittaa tukena erityisesti vähävaraisille seurakunnille, joiden uskonnonopetusmenot ovat toimintakatteeseen nähden suuret. Näin opetus voidaan turvata koko maassa.

Kirkollishallitus kiinnittää huomiota siihen, että uskonnonopetusjärjestelyjä pitää tarkastella seurakunnan alueella kokonaisuutena ja pyrkiä koordinoimaan opetus niin, ettei turhia matkakuluja synny. Tämä edellyttää yhteistyötä koulujen kanssa, sillä opetus on kuntien vastuulla. Edellä esitetyt summat ovat enimmäismääriä, maksatus tapahtuu toteutuneiden kulujen mukaan vuonna 2024.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Merkittiin pöytäkirjaan, että Marko Patronen, Anna-Katriina Salmikangas ja Matti Tolvanen eivät osallistuneet asian käsittelyyn eikä päätöksentekoon.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

90

Kuopion ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston kokouksen 20.5.2023 päätöksen 5 § vahvistaminen

Taustaa:

Kuopion ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston kokouksessaan 20.5.2023 pöytäkirjan 5 §:n kohdalla tekemän päätöksen mukaan seurakunta on päättänyt poistaa Haatalan rukoushuoneen kirkollisesta käytöstä. **Liite 90 a.**

Ortodoksisesta kirkosta annetun lain (985/2006) 98 §:n 1 momentin 1-kohdan mukaan seurakunnanvaltuuston tai luostarin johtokunnan päätös on alistettava kirkollishallituksen vahvistettavaksi, ennen kuin päätös saadaan panna täytäntöön, jos päätös koskee kiinteän omaisuuden myymistä, vaihtamista, muuta luovuttamista, vuokraamista yli kymmenen vuoden määräajaksi tai panttaamista. Ort.L. 98 §:n 3 momentin mukaan alistettua päätöstä ei saa vahvistaa ennen kuin oikaisuvaatimusaika on päättynyt. Seurakunnanvaltuuston kokouksen 20.5.2023 päätös on lainvoimainen.

Esitys:

Kirkollishallitus vahvistaa Kuopion ortodoksisen seurakunnan seurakunnanvaltuuston kokouksessaan 20.5.2023 pöytäkirjan 5 §:n kohdalla tekemän päätöksen, jolla seurakunta on päättänyt poistaa Haatalan rukoushuoneen kirkollisesta käytöstä.

Perustelut:

Ort.KL 98 §:n 4 momentin mukaan jollei alistettu päätös ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka mene viranomaisen toimivaltaa ulommaksi tai ole muuten lainvastainen ja jollei se myöskään ole epätarkoituksenmukainen, se on vahvistettava. Päätökseen voidaan vahvistettaessa tehdä asiasisältöön vaikuttamattomia oikaisuluonteisia korjauksia.

Haatalan rukoushuoneesta luopumisesta on käyty seurakunnassa keskusteluja useamman vuoden ajan. Monet rukoushuoneessa kävijät ovat saaneet oireita kuten päänsärkyä, äänen häviämistä, yskää ja yleistä tukkoisuutta pyhäkössä oleskeltuaan, mikä viittaa sisäilmaongelmiin. Vuonna 2021 tehdyn kuntoarvion mukaan rakennus vaatisi runsaasti korjaus- ja kunnostustoimenpiteitä mm. yläpohjan tukirakenteiden lahovaurioiden ja vesivuodon sekä alapohjassa havaitun mikrobikasvuston johdosta. Seurakunnan kiinteistölautakunnan prosessikuvaus Haatalan rukoushuoneesta luopumisesta ja purkamisesta on liitteenä.

Liite 90 b.

Rukoushuoneessa on pidetty palveluksia pääsääntöisesti vain kesällä ja talvet pyhäkkö on kylmillään ja sitä on lämmitetty vain tilaisuuksia varten. Seurakunnanvaltuuston 12.11.2022 hyväksymän kiinteistöstrategian mukaan Haatalan rukoushuone on määritelty käytöstä poistettavaksi rakennukseksi.

Metropoliitta Arseni on lausunnollaan 8.2.2023 ilmoittanut puoltavansa pyhäkön purkamista.

Liite 90 c.

Seurakunnanvaltuuston päätöstä 20.5.2023 on edellä mainittujen seikkojen nojalla pidettävä sekä laillisena että tarkoituksenmukaisena, minkä vuoksi päätöksen vahvistamiselle ei ole esteitä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

91

Kirkolliskokouksen toimihenkilöiden valitseminen sekä menojen kattaminen ja palkkioista päättäminen

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokouksen puheenjohtajana toimii arkkipiispa Leo, 1. varapuheenjohtajana metropoliitta Arseni 2. varapuheenjohtajana metropoliitta Elia sekä 3. varapuheenjohtajana on pappisjäsen ja 4. varapuheenjohtajana on maallikkojäsen.

Lisäksi esitetään, että kirkolliskokouksen lakimiehenä toimii Jouni Heino ja sihteerinä ma. hallintosihteerinä Merja Vartiainen.

Edelleen kirkollishallitus esittää, että mahdollisten tervehdysten lähettämisestä ja muista käytännön järjestelyistä huolehtii sihteeristö puheenjohtajiston johdolla.

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokouksen menot katetaan keskusrahaston varoista ja että edustajille, sihteeereille ja avustajille suoritetaan palkkiot ja korvaukset seuraavasti:

1. Matkakorvaukset ja päivärahat toimihenkilöille maksetaan kirkon työehtosopimuksen mukaan.
2. Toimihenkilöiden osalta mahdollinen ylityö pidetään vapaana.
3. Edustajien ja avustajien majoitus sekä matkakorvaukset kokouspäivinä maksetaan suoraan kirkon varoista. Palkkioina suoritetaan kokouspäiviltä puhemiehistölle 60 euroa ja muille kokousedustajille 50 euroa. Palkkion lisäksi kokousedustajille korvataan kokouksesta aiheutuneet todelliset ansionmenetykset. Edustajat vastaavat mahdollisista puhelinkuluistaan itse.
4. Valiokuntien puheenjohtajille ja -sihteeereille maksetaan palkkiona 60 euroa kokouspäivältä.
5. Edustajille ei makseta kokouspäiviltä erillistä päivärahaa.
6. Edustajien tulee hakea korvauksia kahden kuukauden kuluessa kirkolliskokouksen päättymisestä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

92

Vuoden 2023 kirkolliskokouksen asialuettelon vahvistaminen

Kokouksen järjestäytyminen

1. Puheenjohtajiston ja sihteeristön toteaminen sekä varapuheenjohtajien valitseminen ja kirkolliskokouksen äänenlaskijoiden valitseminen
2. Kirkolliskokouksen asialuettelon vahvistaminen ja asioiden käsittely valiokunnissa
3. Kirkolliskokouksen menojen kattaminen, päättäminen edustajien ja avustajien palkkioista

Kirkollishallituksen esitykset

4. Kirkolliskokouksen valiokuntien jäsenten valinta
5. Kirkollishallituksen asiantuntijajäsenten valinta
6. Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen (12.12.2006/174 v. 2007) 58 §:n 1 momentin kumoaminen ja uuden 58 §:n 1 momentin vahvistaminen
7. Suomen ortodoksisen kirkon hallinnon ja talouden tarkastajien valinta
8. Suomen ortodoksisen kirkon tilinpäätös 2022, tilintarkastuskertomus vuodelta 2022 ja vastuuvapaudesta päättäminen
9. Suomen ortodoksisen kirkon vuoden 2024 talousarvio ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelmat
10. Esitys ortodoksisesta kirkosta annetun lain säännösten muuttamiseksi ja tähän liittyväksi hallituksen esitykseksi
11. Kirkolliskokousaloite jumalanpalveluskirjojen toimittamisesta
12. Kirkolliskokousaloite avustuksesta kolttasaamelaiden uudelleenasettamisen 75 vuotisjuhlaan
13. Kirkolliskokousaloite seurakuntien hallinnon ja toiminnan kehittämistä kohti pyhäkkökeskeistä toimintaa
14. Kirkolliskokousaloite liturgisten tekstien, jumalanpalvelus- ja toimituskirjojen sekä papiston käsikirjojen digitoimisesta ja tallentamisesta, sekä digitaalisen nuotti- ja äänitepankin luomisesta Ortodoksisto-sivustolle
15. Kirkolliskokousaloite seurakuntien ja luostarien kiinteistö- ja irtaimistovakuutusten nykyisiin sopimuksiin ja vahinkohistoriaan perehtymisestä ja mahdollisuudesta luopua vakuuttamisesta
16. Kirkolliskokousaloite ikonimaalausperinteen siirtämisestä, sen kirjaamisesta 94 § kirkkojärjestykseen ja toteutuksen valvomisesta
17. Kirkolliskokousaloite koskien Suomen ortodoksisen kirkon kulttuurihistoriallisesti merkittävien kirkollisten rakennusten ja irtaimiston ylläpitoa, suojelua ja toimenpiteiden rahoitusta
18. Kirkolliskokousaloite kirkon ympäristöohjeiston tarkastaminen ja päivittäminen
19. Kirkolliskokousaloite perustettavasta hankkeesta ukrainalaisten pakolaisten keskuudessa tehtävään projektityöhön vuosiksi 2024–2027
20. Kirkolliskokousaloite ukrainan kielistä työtä tekevän papin sijoituspaikan siirtämisestä Pohjois-Suomeen
21. Kirkolliskokousaloite toimintaohjelma Suomeen paenneiden ukrainalaisten ortodoksien vaikuttavaksi ja pitkäjänteiseksi tukemiseksi
22. Kirkolliskokousaloite määrärahasta monikulttuurisen työn projektille 2024–2026
23. Kirkolliskokousaloite yhteinen ortodoksinen pääsiäinen
24. Kirkolliskokousaloite keskusrahastomaksujen määräytymisperusteiden ja niiden käytön mukauttamiseksi kirkon nykytilannetta vastaavaksi
25. Kirkolliskokousaloite demokraattisen päätöksenteon ja avoimen hallinnon edistämiseksi
26. Kirkolliskokousaloite säännösmuutokset hyvän hallinnon ja demokratian edistämiseksi
27. Kirkolliskokousaloite selvityksestä kirkon koulutusasioita koskevien säädösten päivitystarpeesta

Tiedoksi merkittävät asiat

28. Vuoden 2022 kirkolliskokouksen päätösten seuranta ja jatkotoimet
29. Koulutustoimikunnan raportti ja kirkon työelämäopintojen päivittäminen
30. Keskusrahaston ja seurakuntien yhteiset tulos- ja taselaskelmat sekä Valamon luostarin ja Lintulan luostarin tilinpäätökset vuodelta 2022
31. Yhdistelmälaskelma, joka käsittää kirkon keskusrahaston tilinpäätöksen, Skiitta Oy:n tilinpäätöksen sekä Konevitsan ja Petsamon luostarien tilinpäätökset vuodelta 2022
32. Skiitta osakeyhtiön talousarvio vuodelle 2024 ja suunnitelmavuodet 2025–2026
33. Palvelualueiden toimintakertomukset vuodelta 2022
34. Hiippakuntien toimintakertomukset vuodelta 2022
35. Hiippakuntien toimintasuunnitelmat vuodelle 2023
36. Eri hiippakuntien seurakuntien raportit tavoite- ja toimintasuunnitelmien toteutumisesta

Kirkollishallitus esittää, että asiat käsitellään valiokunnissa seuraavasti:

Hallintovaliokunta, asiat: 13, 25
 Lakivaliokunta, asiat: 6, 10, 16, 23, 26, 27
 Sivistysvaliokunta, asiat: 11, 14, 18, 19, 20, 21, 27
 Talousvaliokunta, asiat: 7, 8, 9, 12, 15, 17, 22, 24

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

93

Kirkolliskokouksen valiokuntien jäsenten valitseminen

Kirkolliskokous valitsee talous-, hallinto-, sivistys-, laki- sekä tarkastusvaliokunnan jäsenet toimikaudekseen.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää, että valiokuntien jäsenet valitaan tehtäviin seuraavasti:

Lakivaliokunta: Arkkimandriitta Mikael, Bly Ritva, Huttunen Heikki, Leskinen Tanja, Palola Elina, Sidoroff Mikko, Tolvanen Matti

Sivistysvaliokunta: Kilpinen Kim, Kivimäki Raija, Nykänen Timo, Pahkala Kaisa, Pietarinen Rauno, Roszczenko Aleksander, Saarinen Ulla, Tchervinskij-Matsi Irina

Hallintovaliokunta: Brodtkin Jefim, Halonen Pirjo, Kallinen Kimmo, Kauhanen Jussi, Lang Dmytro, Laukkanen Sofia, Sundkvist Mikael, Tynkkynen Timo

Talousvaliokunta: Hynninen Jari, Lampropoulos Ioannis, Lindström Anja, Merras Teo, Niemi Ludmila, Salmikangas Anna-Katriina, Tikkinen Matti, Vainio Jaakko, Vuolukka Kaisa

Tarkastusvaliokunta: Arkkimandriitta Mikael, Lampropoulos Ioannis, Palola Elina, Tolvanen Matti

Perustelut:

Ehdotuksessa on huomioitu kirkolliskokouksen edustajien omat toiveet, kirkollishallitukselle toimitetuista ansioluetteloista ilmenevä ammattitaito, aikaisempi työskentely valiokunnissa, esteellisyydet, sukupuolijakauma sekä jäsenten lukumääräinen jakautuminen mahdollisimman tasapuolisesti ja tarkoituksenmukaisesti eri valiokuntien välillä.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen lakimiehen esittely

94

Kirkollishallituksen asiantuntijajäsenten valitseminen

Kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkollishallituksen neljä asiantuntijajäsentä ja henkilökohtaista varajäsen OrtL:n 31 ja 32 §:n mukaisesti.

Esitys:

Kirkollishallitus esittää, että kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkollishallituksen neljä asiantuntijajäsentä ja heille henkilökohtaiset varajäsenet.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Kirkollishallituksen lakimiehen esittely

95

Ortodoksisen kirkon kirkkojärjestyksen (12.12.2006/174 v. 2007) 58 §:n 1 momentin kumoaminen ja uuden 58 §:n 1 momentin vahvistaminen

Kirkkojärjestyksen 58 §:n 1 momentin mukaan kirkolliskokous valitsee tilintarkastajat kolmeksi vuodeksi kerrallaan hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Säännöksen tarkoituksena on ollut valita tilintarkastajat koko kirkolliskokouksen toimikauden ajaksi. Kirkolliskokouksen toimikauden muututtua neljän vuoden mittaiseksi ortodoksisesta kirkosta annetun lain muuttamisesta 14.12.2017 annetulla lailla (885/2017), ei nykyinen kirkkojärjestyksen määräys ole enää ajan tasalla.

Tilintarkastajien kelpoisuusvaatimuksiin ja nimikkeisiin on myös tullut muutoksia vuoden 2016 alussa voimaan tulleessa tilintarkastuslaissa (1141/2015) mm. siten, että HTM-tutkinnon korvaa nykyisin HT-tutkinto ja JHHT-tutkinnon korvaa JHT-tutkinto (lain 6 luvun 1–3 §:t).

Tilintarkastajien vaalikelpoisuutta koskevaan 58 §:n 2 momenttiin ei esitetä muutoksia.

58 § 2 momentti

Tilintarkastajaksi vaalikelpoisia eivät ole kirkollishallituksen jäsen, hänen, hallintolain (434/2003) 28 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettu, läheisensä ja kirkollishallituksen työntekijä.

Kumottava kirkkojärjestyksen 58 §:n 1 momentti

58 §

Tilintarkastajat

Kirkolliskokous valitsee kirkon tilintarkastajat, jotka valitaan kolmeksi vuodeksi kerrallaan hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tilintarkastajia ja varatilintarkastajia tulee olla molempia vähintään kaksi. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien tulee olla keskuskauppakamarin (KHT-tilintarkastaja), kauppakamarin (HTM-tilintarkastaja) tai julkishallinnon ja talouden tilintarkastajalautakunnan (JHHT-tilintarkastaja) hyväksymiä tilintarkastajia tai yhteisöjä.

Esitys uudeksi kirkkojärjestyksen 58 §:n 1 momentiksi

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että kirkolliskokous kumoaa tilintarkastajia koskevan kirkkojärjestyksen 58 §:n 1 momentin ja vahvistaa uuden 58 §:n 1 momentin tulemaan voimaan seuraavan sisältöisenä välittömin vaikutuksin.

58 § 1 momentti (uusi)

Tilintarkastajat

Kirkolliskokous valitsee toimikaudekseen kirkon tilintarkastajat hallinnon ja talouden tarkastamista varten. Tilintarkastajia ja varatilintarkastajia tulee olla molempia vähintään kaksi. Tilintarkastajien ja varatilintarkastajien tulee olla tilintarkastusvalvonnan hyväksymiä KHT-tilintarkastajia, HT-tilintarkastajia tai JHT-tilintarkastajia tai yhteisöjä. Tilintarkastusyhteisön on määrättävä päävastuullinen tilintarkastaja.

Kirkollishallitus lähettää esityksensä kirkolliskokouksen lakivaliokunnan käsiteltäväksi.

Perustelut:

Kirkkojärjestyksen 58 §:n säännös tilintarkastajien toimikauden pituudesta ei kirkkolain muutoksesta johtuen ole ajan tasalla. Samalla on syytä muuttaa kirkkojärjestyksen säännökset tilintarkastajien nimikkeistä vastaamaan vuoden 2016 alussa voimaan tulleen tilintarkastuslain (1141/2015) säännöksiä siten, että HTM-tutkinnon korvaa nykyisin HT-tutkinto ja JHHT-tutkinnon korvaa JHT-tutkinto (lain 6 luvun 1–3 §:t).

Kirkkojärjestyksen 58 §:n 2 momenttiin ei ole tarpeen tehdä muutoksia, joten se jää voimaan nykyisen sisältöisenä.

Koska kyse on tilintarkastuslainsäädännön muutoksista johtuvista sekä toimikauden osalta kirkkolain muutoksesta johtuvasta teknisluontoisesta muutoksesta, esitetään muutos toteutettavaksi vuoden 2023 kirkolliskokouksessa erillään myöhemmin tapahtuvasta kirkkojärjestyksen laajemmasta tarkastelusta.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Palvelukeskuksen talouspäällikön esittely

96

Suomen ortodoksisen kirkon hallinnon ja talouden tarkastajien valinta

Kirkolliskokous valitsee Suomen ortodoksiselle kirkolle hallinnon ja talouden tarkastajat Ortodoksisesta kirkosta annetun lain 20 §:n 14 kohdan mukaan. Tilintarkastajat valitaan ortodoksisen kirkkojärjestyksen 58 §:n mukaisesti.

Tilintarkastuspalveluista on valmisteltu tarjouspyyntö ja se on lähetetty 28.8.2023 seitsemälle eri toimijalle tarjouksen saamiseksi. Tarjoukset pyydettiin toimittamaan kirkollishallitukselle 29.9.2023 mennessä. Määräaikaan mennessä saatiin neljä tarjousta. Kaikki tarjoukset täyttävät kirkkojärjestyksen vaatimuksen vastuullisten- ja varatilintarkastajien auktorisoinnista. Tarjouksista on laadittu vertailu. Tarjouspyyntö sekä tarjoukset liitteenä. **Liitteet 96 a-e OSITTAIN SAL. PID. Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 24§ 1. mom. alakohdat 17 ja 20.**

Esitys:

Kirkollishallitus esittää kirkolliskokoukselle, että Suomen ortodoksisen kirkon tilintarkastajaksi valitaan tarjousten perusteella tilintarkastusyhteisö TietoAkseli Audit Oy (y-tunnus 2243346–4) ja varalle valitaan BDO Audit Oy (y-tunnus 0904285–6). Asia lähetetään kirkolliskokouksen talousvaliokunnalle.

Perustelut:

TietoAkseli Audit Oy on tarkastanut vuosia ortodoksisien seurakuntien hallintoa ja taloutta, sitä kautta heillä on hyvä tuntemus ortodoksisen kirkon toimintaympäristöstä ja palvelukeskuksen toiminnasta. Yhteistyö palvelukeskuksen ja TietoAkseli Audit Oy:n välillä on ollut toimivaa. Heillä on myös hyvä käsitys valtionavun käytön tarkastuksen raportoinnista. Tietoakselin vuosihinta on saaduista tarjouksista edullisin.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Pöytäkirjan tarkastajat

97

Muutettu esitys:

Pöytäkirjan tarkastavat metropoliitta Elia ja Marko Patronen ja asian 89 osalta Marko Patronen esteellisyyden vuoksi nunna Elisabet.

Päätös:

Muutetun esityksen mukaan.

Tiedoksi 98

- a) Raportti Euroopan uskonnonopettajien foorumin (European Forum for Teachers of Religious Education, EFTRE) Rooman konferenssista, Risto Aikonen
- b ja c) Vuoden 2022 kirkolliskokouksen päätösten seuranta ja jatkotoimet.
- d - f) Koulutustoimikunnan raportti ja kirkon työelämäopintojen päivittäminen.

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Huomionosoitukset 99

Arkipiispa Leo on myöntänyt siunauskirjan 13.9.2023,
Liisa Syrjälä, SK

Arkipiispa Leo on myöntänyt seuraavat huomionosoitukset 20.9.2023,
Mauno Tuominen, PKR M2
Ulla Haukka, PKR M1

Esitys:

Merkitään tiedoksi.

Päätös:

Esityksen mukaan.

Aika ja paikka alussa mainitut

Puheenjohtaja

Leo
Helsingin ja koko Suomen arkkipiispa

Pöytäkirjan tarkastajat

metropoliitta Elia

Marko Patronen

Kirkollishallituksen istunnon sihteeri

Jouni Heino

PÖYTÄKIRJAN TARKASTUS

Kirkollishallituksen istunnon 23.10.2023 pöytäkirja on tarkastettu 23.10.2023 ja todettu kokouksen kulun mukaiseksi.

Pöytäkirja on lisätty kirkon internetsivuille 24.10.2023 ja määräaika oikaisuvaatimukselle ja valitukselle lasketaan edellä mainitusta päivämäärästä.